

Pasteurinkatu 1

Pelastussuunnitelma

Pasteurinkatu 1 pelastussuunnitelma

Laadittu 18.12.2013

Laatija Pelsu Asiantuntijat

Viimeksi päivitetty 5.4.2023

Päivittäjä Angela Hirvo

Tämä pelastussuunnitelma on laadittu käyttäen Pelsu Pelastussuunnitelma -palvelua.

Tässä pelastussuunnitelmassa on 51 sivua.

Sisällys

1	Johdanto	5
2	Kohteen perustiedot	6
2.1	Perustiedot	6
2.2	Organisaatio	6
2.3	Muut tiedot	6
3	Tärkeät puhelinnumerot	9
3.1	Kiinteistön tärkeät numerot	9
3.2	Muut tärkeät numerot	9
4	Turvallisuushenkilöstö	10
4.1	Toimijoiden turvallisuushenkilöt	10
5	Riskit	11
5.1	Tapaturmat	11
5.2	Tulipalovaarat	12
5.3	Vesivahingot	14
5.4	Sairauskohtaukset	15
5.5	Säteily- tai kaasuvaara	15
5.6	Myrskyvauriot	16
5.7	Rikollinen toiminta	17
6	Turvallisuusjärjestelyt	18
6.1	Turvalaitteet	18
6.2	Paloturvallisuus	19
7	Muut järjestelyt	22
7.1	Hissi	22
7.2	Ilmanvaihtokone	22
7.3	Jätehuolto	23
8	Toimintaohjeita	24
8.1	Turvallisuusorganisaatio	24
8.2	Avun hälyttäminen	24
8.3	Sairauskohtaus tai tapaturma	26
8.4	Tulipalo	27
8.5	Kiinniotto näpistys/varkaus tilanteessa	27
8.6	Ryöstö	28
8.7	Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt	29
8.8	Toiminta kokoontumispaikalla	29
8.9	Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa	31
8.10	Vesivahinko	31
8.11	Väkivallan uhatessa	31

8.12	Yleinen vaaramerkki	32
8.13	Kaasuvaara	33
8.14	Säteilyvaara	33
8.15	Sähkökatkot	34
9	Väestönsuojelu	35
9.1	Väestönsuojan ylläpito	35
9.2	Väestönsuojan kunnostaminen	36
9.3	Väestönsuojelumateriaali	37
10	Suojaväistö	40
11	Säilyttäminen kiinteistössä	41
12	Liitteet	43
Liite A	Alkusammuttimien käyttöohjeet	44
A.1	Sammuttimet	44
A.2	Sammutuspeitteet	44
Liite B	Auton lämmitysjohdot	45
Liite C	Palovaroitinohje	46
Liite D	Yleiset ohjeet	47
D.1	Ulko- ja piha-alueet	47
D.2	Pysäköinti	47
D.3	Huoneistot	47
D.4	Lemmikkieläimet	47
D.5	Jätehuolto	47
D.6	Saunan käytön turvallisuus	48
D.7	Saunan käyttö	48
Liite E	Kotivara	49
Liite F	Kiinteistön toimijan tietoja	50
F.1	Hoivaonni	50
Liite G	Alueopaste	51

1 Johdanto

Pelastussuunnitelman laadinta, ylläpito ja tiedottaminen perustuvat pelastuslain (379/2011) vaatimukseen. Tässä pelastussuunnitelmassa on selostus:

1. vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmistä;
2. rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyistä;
3. henkilöille annettavista ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi;
4. mahdollisista muista kohteen omatoimiseen varautumiseen liittyvistä toimenpiteistä. (Pelastuslaki 379/2011, 15 §.)

Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja siitä on tiedotettava tarvittavalla tavalla asianomaisen rakennuksen tai muun kohteen henkilöille. (Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 407/2011, 2 §.)

Pelastuslaissa on myös muita vaatimuksia turvallisuudelle, näistä tärkeimpinä:

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan huolehdittava siitä, että rakennus, rakennelma ja sen ympäristö pidetään sellaisessa kunnossa, että:

1. tulipalon syttymisen, tahallisen sytyttämisen sekä leviämisen vaara on vähäinen;
2. rakennuksessa olevat henkilöt pystyvät tulipalossa tai muussa äkillisessä vaaratilanteessa poistumaan rakennuksesta tai heidät voidaan pelastaa muulla tavoin;
3. pelastustoiminta on tulipalon tai muun onnettomuuden sattuessa mahdollista;
4. pelastushenkilöstön turvallisuus on otettu huomioon. (Pelastuslaki 379/2011, 9 §.)

Seuraavat varusteet ja laitteet on pidettävä toimintakunnossa sekä huollettava ja tarkastettava asianmukaisesti:

1. sammutus-, pelastus- ja torjuntakalusto;
2. sammutus- ja pelastustyötä helpottavat laitteet;
3. palonilmaisu-, hälytys- ja muut onnettomuuden vaaraa ilmaisevat laitteet;
4. poistumisreittien opasteet ja valaistus;
5. väestönsuojien varusteet ja laitteet. (Pelastuslaki 379/2011, 12 §.)

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan:

1. ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä;
2. varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa;
3. varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät;
4. ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi. (Pelastuslaki 379/2011, 14 §.)

2 Kohteen perustiedot

2.1 Perustiedot

Kiinteistön nimi	Pasteurinkatu 1
Kiinteistön osoite	Pasteurinkatu 1 00790 HELSINKI
Asuinhuoneistojen määrä	104
Liikehuoneistojen määrä	1
Talotyyppi	Kerrostalo
Kerrosuku	5
Kiinteistön omistaja	HOAS puh. 09 549900 http://www.hoas.fi
Isännöintitoimisto	HOAS puh. 09 549900 http://www.hoas.fi

2.2 Organisaatio

Puhelinvaihde	ma-pe klo 9-16 HOAS puh. 09 549900
Välittömiä toimenpiteitä vaativat vikailmoitukset	Securitas puh. 020 4912720

2.3 Muut tiedot

Kohde kuuluu seuraavaan pelastustoimen alueeseen: Helsinki.

Lämmitysmuoto	Kaukolämpö
Veden pääsulku	Lämmönjakohuoneessa
Lämmönjakohuone	D-talossa, käynti ulkoa
Sähköpääkeskus	D-talossa, käynti ulkoa
Ilmanvaihtokone	Jokaisessa talossa 5-kerroksessa
Ilmanvaihdon hätä-seis	Porrashuoneissa pohjakerroksessa ulko-ovien vieressä
Kiinteistönhoito	HOAS/Välittämiä toimenpiteitä vaativat vikailmoitukset puh. 020 4912720 päivystys 020 4912720
Vakuutusyhtiö	If puh. 010 191919 http://www.if.fi
Kokoontumispaikka	Autopaikat
Putkilukko	D-talon ovella 3 kpl
Varakokoontumispaikka	Naapurikiinteistö
Väestönsuojien määrä	1
Väestönsuojan sijainti VSS1	B- ja C-taloissa

Kiinteistön tilat

Liikehuoneistot

Sijainti	Nimi
A-talossa katutasossa	Hoivaonni

Yhteydenotot kiinteistönhoitoon

www.hoas.fi

Asuntoon, kiinteistöön ja piha-alueisiin kohdistuvat vikailmoitukset jätetään internetissä täyttämällä vikailmoitus Hoasin verkkosivuilla www.hoas.fi . Vikailmoituslomakkeella saamme tarkan kuvauksen viasta tehokkaasti ja tarkasti kiinteistöhuoltoon asti sekä asukkaan suostumuksen asunnossa käyntiin. Näistä syistä emme ota vastaan vikailmoituksia puhelimitse tai sähköpostitse.

Välittömiä toimenpiteitä (esim. putkivuodot, rikkoutuneet ikkunat) vaativat vikailmoitukset soimitaan 24h palvelunumeroon **020 491 2720**. Niiden vastaanotosta vastaa Securitas.

Kiireellisessä hätätilanteessa soita 112.

Hätänumeroon 112 tulee soittaa aina kiireellisissä, todellisissa hätätilanteissa hengen, terveyden, omaisuuden tai ympäristön ollessa uhattuna tai vaarassa, tai jos on syytä epäillä näin olevan.

Jos epäilet, onko kyseessä hätätilanne vai ei, on aina parempi soittaa hätänumeroon 112 kuin olla soittamatta. Milloin soitat 112?

- Kun kohtaat hätätilanteen tai tarvitset kiireellisesti viranomaisapua paikalle.
- Kun tiedät tai epäilet hengen, terveyden, omaisuuden tai ympäristön ollessa uhattuna tai vaarassa.

Soita hätänumeroon 112 esimerkiksi, kun

- huomaat onnettomuuden tai tulipalon
- huomaat meneillään olevan tai tapahtuneen rikoksen
- on tarvetta ambulanssille tai sosiaaliviranomaiselle

3 Tärkeät puhelinnumerot

3.1 Kiinteistön tärkeät numerot

Tehtävä	Nimi	Puhelinnumero	Päivystysnumero
Huoltoyhtiö	HOAS/Välittömiä toimenpiteitä vaativat vikailmoitukset	020 4912720	020 4912720
Hissihuolto	Schindler		020 320500

3.2 Muut tärkeät numerot

Toimija	Puhelinnumero	Päivystysajat
Hätänumero	112	24 h
Myrkytystietokeskus	0800 147 111	24 h

4 Turvallisuushenkilöstö

4.1 Toimijoiden turvallisuushenkilöt

Yritys	Henkilö	Yhteystiedot
Hoivaonni	Turvallisuusyhteyshenkilö	puh. 09 61500222

5 Riskit

Turvallisuuden näkökulmasta riski tarkoittaa onnettomuuden todennäköisyyden ja seurausten yhdistelmää. Tärkeä osa turvallista kiinteistöä on turvallisuusriskien tunnistaminen ja niiden seurausten arviointi. Seuraavilla sivuilla on tunnistettu riskit, jotka kohdistuvat ihmisiin, omaisuuteen ja ympäristöön. Tunnistettuihin riskeihin on laadittu toimenpide-ehdotukset, joilla riskejä voidaan poistaa, vähentää ja hallita. Vain tunnistettua riskiä voidaan hallita.

Kiinteistöön ja henkilöihin kohdistuvat riskiluokat:

- Tapaturmat
- Tulipalovaarat
- Vesivahingot
- Sairauskohtaukset
- Säteily- tai kaasuvaara
- Myrskyvauriot
- Murrot, ilkivalta yms.

5.1 Tapaturmat

Riskit

- kaatuminen
- liukastuminen
- kompastuminen
- lumen tai jään tippuminen ihmisen tai omaisuuden päälle
- leikkipihoilla tapahtuvat lasten tapaturmat
- liikenneonnettomuus
- korkea pudotus
- pelastustiellä esteitä

Seuraukset

- omaisuusvahingot
- henkilövahingot
- kuolema

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Yhtiö on vastuuttanut hiekoituspalvelut, lumen- ja jäänpudotuksen tarpeen seurannan ja lumen luonnin kiinteistöhuoltoyhtiölle.
 - Yhtiö valvoo toimintaa ja puuttuu aktiivisesti epäkohtiin.
 - Yhtiö voi tarvittaessa kieltää omatoimiset lumenpudotukset ja puuttua niihin.
- Lumen ja jään kerääntymistä katoilla on seurattava talvisin.
 - Vaaranpaikoista tulee ilmoittaa välittömästi kiinteistöhuoltoyhtiölle.
 - Vaaratilanteissa kulku tai pysäköiminen tulee estää lumen tai jään putoamisvaara-alueelle.
- Lasten leikkipihat tarkastetaan ja huolletaan säännöllisesti ja havaitut puutteet korjataan viipymättä.
- Piha-alue pidetään siistinä ja kunnossa. Kasvustoa hoidetaan säännöllisesti.
 - Lehdet haravoidaan tarvittaessa.
 - Pensaat ja puskat siistitään liikenneonnettomuuksien estämiseksi.
 - Ajosuunnat ja vieraspaikat merkitään parkkialueelle selkeästi opastein.
 - Talvikunnossapidosta huolehditaan.
- Läheltä piti -tilanteisiin puututaan viivytyksettä. Läheltä piti -tilanteet tutkitaan ja tehdään tarvittavat toimenpiteet vastaavanlaisten tapahtumien varalle ja niiden estämiseksi.
- Yritysten turvallisuusvastaavat on nimetty.
- Turvallisuusvastaavat huolehtivat toimipisteensä turvallisuusasioista.
- Yleisiin ensiapuohjeisiin tulee jokaisen tutustua.

5.2 Tulipalovaarat

Riskit

- oikosulut
- rikkinäisen sähkölaitteen aiheuttama palo
- rasva- tai muu palo keittiössä
- huolimaton tupakointi
- tuhopoltto
- lasten leikkien aiheuttama tulipalo
- lukitsematon jätekatos
- tavaroiden säilyttäminen porraskäytävissä
- pelastustiellä esteitä

Palovaarallisia kohteita ovat muun muassa huoneistojen keittiö, sauna ja varasto, yleinen sauna,

tekniset tilat ja muut vastaavat kiinteistön tilat.

Seuraukset

- omaisuusvahingot
- savuvahingot
- henkilövahingot
- kuolema

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Suoritetaan vuosittain omatoimiset palotarkastukset kiinteistössä.
- Poistumisturvallisuudesta on huolehdittava:
 - uloskäytävät tulee olla esteettömiä
 - poistumistieopasteiden mahdollinen asennus
 - jälkivalaisevien kerrosnumeroiden asennus porraskäytävään
 - aktiivinen puuttuminen epäkohtiin.
- Kiinteistössä on savunpoistolaitteisto, jolle suoritetaan tarkastukset, huolto ja koestus laitteen valmistajan huolto-ohjelman mukaisesti.
- Jokaisen asukkaan on huolehdittava oman palovaroittimen/palovaroittimien toimintakunnosta (yksi palovaroitin jokaista kerroksen 60 neliömetriä kohden). Lisäksi sammutuspeitteiden hankintaa suositellaan jokaiseen keittiöön.
- Kiinteistössä on palovaroitinjärjestelmä.
- Ylimääräistä palokuormaa ei kasata.
- Pelastussuunnitelma pidetään ajan tasalla ja siihen perehdytään.
- Sähkökorjaukset ja asennukset teetetään TUKES:in rekisteristä löytyvällä ammattilaisella. Urakoitsijalla on oltava riittävät asennusoikeudet ja hänellä on oltava kokemusta vastaavista töistä.
- Valaistuksen ja yleisen siisteyden kunnossapito kiinteistössä on tärkeää.
 - Tarkastetaan valaistuksen riittävyys ja suoritetaan mahdolliset parannustoimenpiteet.
- Lisäksi läheltä piti -tilanteisiin tulee puuttua välittömästi, tutkia ja tehdä tarvittavat toimenpiteet vastaavanlaisten tapahtumien varalle.
- Kiinteistön pelastustiet on merkitty ja ne pidetään vapaana.
- Sähköpääkeskukset on merkitty ja niiden edustoilla ei säilytetä tavaraa.
- Reitti sähköpääkeskuksille on merkitty opastein.
- Ilmanvaihto ja nuohous
 - IV-kanavien nuohousväli on yleensä 10 vuotta
 - Tekninen isännöitsijä vastaa nuohouksen ja IV-kanavien puhdistuksen suorittamisesta
- Vastuu palovaroittimien ja sammutuspeitteiden hankinnasta on asukkaalla.

5.3 Vesivahingot

Riskit

- tulva
- rankkasade
- rakenteiden vesitiiviyyden pettäminen
- rakentamis- ja materiaalivirheistä johtuva tapaturma
- pesukoneiden ja kylmäkoneiden rikkoontuminen
- ilkivalta
- putkirikko

Seuraukset

- omaisuusvahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Veden pääsulkujen sijainti on merkitty.
- LVI-työt, -tarkastukset ja -asennukset teetetään vain ammattilaisella.
 - LVI-urakoitsijalla tulee olla riittävät asennusoikeudet ja urakoitsijan täytyy olla toteuttanut vastaavanlaisia töitä aiemmin.
 - LVI-tarkastukset tehdään huolto-ohjelman mukaisesti.
- Putkistojen kuntoarvio suoritetaan säännöllisesti.
- Omatoimista muutosrakentamista ja muuta rakentamista tulee valvoa ja rakentamisessa ilmeneviin epäkohtiin tulee puuttua aktiivisesti.
- Kodinkoneiden valvotun käytön ja kunnossapidon tärkeyden korostaminen.
 - Pesukoneen ja astianpesukoneen suodattimet ja nukkasieppi on puhdistettava kerran kuussa.
 - Jääkaapin takaosa on imuroitava kerran kuussa tai vähintään kerran vuodessa. Tässä yhteydessä kannattaa tarkistaa silmämääräisesti jääkaapin kunto myös kompressorin ja valuma-astian osalta.
 - Kaikkien keittiössä käytettävien suurempien kodinkoneiden alle tulee sijoittaa valumaallas (jääkaappi, pakastin, astianpesukone ja joskus pesukone), joka helpottaa ja aikaistaa mahdollisen vesivahingon havaitsemista.
- Katolta ja rännestä tulee poistaa syksyn lehdet loppusyksystä.

5.4 Sairauskohtaukset

Riskit

- sydäninfarkti
- diabeettinen sokki
- aivoinfarkti
- aivoverenvuoto
- epilepsia
- pyörtyminen
- pelastustiellä esteitä

Seuraukset

- henkilövahingot
- kuolema

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Avun saannin nopeuden takaaminen kiinteistön alueella.
- Pelastussuunnitelman liitteenä oleviin ensiapuohjeisiin tutustutaan ja ensiapua harjoitellaan.
- Ensiaputaitoisten ihmisten kartoittaminen on suositeltavaa
- Pelastusajoneuvojen pysäköiminen mahdollistetaan ulko-ovien eteen.

5.5 Säteily- tai kaasuvaara

Riskit

- radioaktiivisen aineen tai vaarallisen kaasun joutuminen ympäristöön
- ydinaseen tai ydinainetta sisältävän aseiden räjähdys
- vaarallisen aineen kuljetusonnettomuus
- sota
- onnettomuus ydinvoimalaitoksessa
- onnettomuus ydinkäyttöisellä aluksella
- onnettomuus radioaktiivisen jätteen käsittelylaitoksella
- radioaktiivisten aineiden joutuminen tietämättömien käsiin

Seuraukset

- säteily sairaudet
- kuolema

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Joditablettien hankkiminen tarpeiden mukaan (2 tabl./henkilö).
- Kotivaran varastoiminen.
- Ilmanvaihdon hätäpysäytys merkitään opastein.
- Ilmanvaihdon hätäpysäytyksen sijainti on oltava turvallisuusorganisaation tiedossa.
- Ohjeistuksien laatiminen vaarallisten aineiden onnettomuuksien varalle.
- Kiinteistössä on väestönsuoja, johon voi suojautua säteilyvaaratilanteessa.
- Väestönsuojan toimintakuntoa ylläpidetään.
- Mahdollinen suojautuminen väestönsuojaan.
- Pelastussuunnitelmassa on toimintaohjeet tilanteiden varalle.
- Toimintaohjeisiin tulee tutustua.

5.6 Myrskyvauriot

Riskit

- erilaiset luonnonilmiöt

Seuraukset

- sähkökatkot
- omaisuusvahingot
- henkilövahingot
- kuolema

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Kattojen ja rännien tarkastus asiantuntevalla huoltoliikkeellä ja puutteiden korjaukset.
- Kiinteistön alueella olevien puiden tarkastaminen.
- Vaarallisten oksien poistaminen.
- Pihan yleinen kunnossapito.
- Viranomaisten ulkonaliikkumiskieltoa on noudatettava.
- Sisälle suojautuessa pysytään kaukana ikkunoista ja lasiovista.
- Varaudu omatoimisesti pitkäaikaiksiinkin sähkökatkoihin esimerkiksi seuraavasti:
 - kotivara
 - valaisin ja paristot
 - kynttilät ja tulentekevälaineet
 - paristokäyttöinen radio

5.7 Rikollinen toiminta

Riskit

- asuntomurto
- graffitit
- omaisuuden tarvelemiset ja tuhoamiset

Seuraukset

- omaisuusvahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Yleisen siisteyden ja järjestyksen valvominen ja epäkohtiin puuttuminen aktiivisesti.
 - Siisteys ja järjestys ovat osa turvallisuutta.
- Tarkastetaan valaistuksen riittävyys ja suoritetaan mahdolliset parannustoimenpiteet.
- Ulko-ovien lukituksien huollot ja mahdollinen kulkua rajoittavien järjestelmien asennus.
- Arvoesineiden merkitseminen ja kuvaaminen.
- Graffitien ja muiden töhryjen puhdistus viipymättä.

6 Turvallisuusjärjestelyt

6.1 Turvalaitteet

Savunpoisto

Savunpoiston tarkoituksena on palossa syntyvien palokaasujen, savun ja lämmön poistaminen tiloista. Savunpoistolaitteet on huollettava ja kokeiltava määräajoin käyttö- ja huolto-ohjeen mukaisesti. Savunpoistolaitteistoa käyttää vain pelastuslaitos.

Savunpoistolaitteisto

Savunpoistoluukkujen sijainti	Katolla
Savunpoiston laukaisu	Porrashuoneissa pohjakerroksessa ulko-ovien vieressä

Savunpoistoikkuna

Savunpoiston laukaisupainike

Ilmanvaihdon pysäytys

Mikäli rakennukseen kohdistuu ulkoinen vaara, kuten palokaasut viereisestä rakennuksesta, tulee ilmanvaihto sulkea. Tällöin pelastusviranomaiset antaa yleensä hätätiedotteen, jossa annetaan myös lisäohjeita ja kehoitus ilmanvaihdon pysäytykseen.

Ilmanvaihdon saa pysäyttää kuka tahansa.

Ilmanvaihdon pysäytys: Porrashuoneissa pohjakerroksessa ulko-ovien vieressä

*Ilmanvaihdon hätä-seispaini-
ke*

6.2 Paloturvallisuus

Palovaroitin

Palovaroittimien tehtävänä on varoittaa alkavasta tulipalosta. Näin alkavan palon tukahduttaminen, muiden varoittaminen ja pelastautuminen on mahdollista.

Palovaroitin

Sijainti	Jokaisen talon porrashuoneessa, jokaisessa kerroksessa
Laitteiston malli	Verkkovirta

Palovaroitin

Pelastustie

Pelastustie on ajotie, jota käyttäen hälytysajoneuvot pääsevät hätätilanteessa riittävän lähelle rakennusta.

- Pelastustielle ei saa pysäköidä autoja, kasata lunta, laittaa valaistuspylväitä, istutuksia eikä mitään muutakaan liikennettä estävää.
- Pelastustie tulee merkitä sisäasiainministeriön asetuksen (468/2003) mukaisesti tekstillisellä lisäkilvellä.
- Pelastustie-merkkiä ei käytetä, jos pelastustietä ei ole merkitty rakennuksen rakennuslupa-asiakirjaan.
- Pelastustieasioissa neuvoja saa paikalliselta pelastusviranomaiselta.

Pelastustie

Sijainti

Parkkipaikalta pihan läpi kävelytielle

Poistumisreitit

Poistumisturvallisuuden periaatteena on, että asuinrakennuksen kaikista tiloista on joka hetki päästävä poistumaan vähintään kahta kulkureittiä pitkin ilman avainta tai muuta oven avausvälinettä. Poistumisen on voitava tapahtua myös pimeässä, joten kulkureittien on oltava joka hetki esteettöminä. Koska kiinteistössä on 5 kerrosta, pidetään varatienä ikkunaa. Tällöin pelastuslaitos auttaa poistumaan rakennuksesta hätätilanteessa. Uloskäyntien edessä ei saa säilyttää tavaraa. (Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta.)

Uloskäytävien ja niihin johtavien tilojen ovien tulee olla hätätilanteessa helposti sisäpuolelta avattavissa.

Ovi voi olla lukittu esimerkiksi estämään luvaton tunkeutumista ulkoa sisälle, mutta se on oltava avattavissa sisäpuolelta ilman avainta huoneiston normaalin käytön aikana.

Älä koskaan poistu savuiseen porrashuoneeseen.

Tulityöt

Tulityöt määritellään töiksi, joissa syntyy kipinäintiä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja joka aiheuttaa palovaaraa. Tällaisia töitä ovat mm. kaasus- ja kaarihitsaus, poltto- ja kaarileikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta, joista syntyy kipinäintiä, sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta.

Tulitöiden suorittaminen tilapäisellä tulityöpaikalla vaatii aina tulitöiden vastuuhenkilön antaman

tulityöluvan. Tulityöluvalla varmistetaan eri osapuolten toiminta turvallisuuteen ja palosuojeluun liittyvissä asioissa. Tulityötä suorittavalla henkilöllä on aina oltava tulityökortti.

Tulityölupia myöntää isännöitsijätoimisto.

7 Muut järjestelyt

7.1 Hissi

Hissi

Sijainti	A-, B-, C- ja D-talossa
Huoltoyritys	Schindler

7.2 Ilmanvaihtokone

Ilmanvaihtokone

Sijainti	Jokaisessa talossa 5-kerroksessa
Kuvaus	Ilmanvaihtokoneen tyyppi: Koneellinen ilmanvaihto
Hätä-seis-painikkeen sijainti	Porrashuoneissa pohjakerroksessa ulko-ovien vieressä

Ilmanvaihtokoneen hätä-seis-painike

7.3 Jätehuolto

Jätehuolto

Sijainti

Parkkipaikan laidalla Molok-jäteastiat

8 Toimintaohjeita

Seuraavilla sivuilla on selostus ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi. **Lue toimenpideohjeet tarkasti!**

Oikeat toimenpiteet, ratkaisut ja valinnat ehkäisevät ja rajoittavat onnettomuuksia. Vahinkoja voidaan näin minimoida tai ne voidaan poistaa kokonaan.

Turvallisuus on kaikkien yhteinen asia!

8.1 Turvallisuusorganisaatio

Toimijoiden turvallisuushenkilöt

Yritys	Henkilö	Yhteystiedot
Hoivaonni	Turvallisuusyhteyshenkilö	puh. 09 61500222

8.2 Avun hälyttäminen

Kaikissa kiireellisissä hätätilanteissa, olipa kyse sitten poliisin, pelastustoimen, sairaankuljetuksen tai sosiaalitoimen kiireellisestä avuntarpeesta SOITA NUMEROON: **112**

Soita hätäpuhelu itse, jos voit

Tärkeää on, että hätäpuhelun soittaa se, jota asia koskee. Hänellä on tietoja, joita päivystäjä tarvitsee määritellään millaista apua paikalle lähetetään. Välikäsien kautta tuleva puhelu voi viivästyttää avun paikalle tuloa.

Kerro, mitä on tapahtunut

Hätäkeskuspäivystäjä kysyy soittajalta tietoja tapahtuneesta, jotta hän osaa tarvittaessa lähettää tilanteeseen oikean avun.

Kerro tarkka osoite ja kunta

Hätäkeskuksen alueella saattaa olla useita samoja osoitteita eri kunnissa. Siksi on tärkeää kertoa osoitteen lisäksi tapahtumapaikkakunta.

Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin

Päivystäjän esittämällä kysymyksillä on tarkoituksensa. Kysymykset eivät viivästyttävä avun hälyttämistä. Kiireellisessä tapauksessa päivystäjä hälyttää jo puhelun aikana auttamaan tulevat viranomaiset ja yhteistyökumppanit, sekä antaa näille lisätietoja tapahtuneesta.

Toimi annettujen ohjeiden mukaan

Päivystäjä on koulutettu antamaan ohjeita eri tilanteisiin. On tärkeää noudattaa annettuja ohjeita. Oikein suoritetuilla ensitoimenpiteillä on usein merkitystä tilanteen lopputuloksen kannalta.

Lopeta puhelu vasta saatua siinä luvan

Liian aikainen puhelun päättäminen voi hidastaa auttajien paikalle saapumista. Saatua luvan puhelun päättämiseen, sulje puhelin. Pidä linja vapaana. Päivystäjä tai kohteeseen saapuva auttaja voi tarvita lisätietoja tapahtuneesta.

8.3 Sairauskohtaus tai tapaturma

Selvitä mitä on tapahtunut

- Onko henkilö kaatunut tai pyörtynyt?
- Onko mahdollisesti silminnäkijöitä, jotka osaisivat kertoa tarkemmin tapahtuneesta?

Tarkista henkilön tila

- Onko henkilö heräteltävissä puhuttelemalla tai ravistelemalla?

Tarkista hengitys

- Jos henkilö ei herää, tarkista hengitys: aseta kämmenselkä potilaan suun eteen ja kokeile tuntuuko ilmaa kulkevan.

Tee hätäilmoitus

- Soita numeroon 112.
- Kerro, mistä soitat.
- Kerro, mitä on tapahtunut.
- Toimi ohjeiden mukaisesti.

Anna tarvittaessa ensiapua

- Jos henkilö ei hengitä, aloita ensiapu osaamisesi ehdoin.

Tajuton, mutta hengittävä potilas käännetään kylkiasentoon.

Tarkkaile potilasta.

- Jos potilaan tilassa tapahtuu muutoksia ennen pelastuslaitoksen saapumista, ilmoita siitä soittamalla uudelleen hätänumeroon 112, jotta hätäkeskuksessa voidaan tehdä uusi tilannearvio.

Opasta ammattiauttajat nopeasti potilaan luokse

- Kerro ammattiauttajille mitä on tapahtunut ja mitä on tehty.

8.4 Tulipalo

Pelasta

- Suorita tilannearvio. Pelasta välittömässä vaarassa olevat.
- Varo hengittämästä savua! Savu on erittäin myrkyllistä ja hengitettynä aiheuttaa menehtymisen erittäin nopeasti.

Varoita

- Varoita muita rakennuksessa olevia tulipalosta ja uhkaavasta vaarasta.
- Ohjatkaa ihmiset kokoontumispaikalle.

Hälytä

- Soita hätänumeroon **112** turvallisesta paikasta.
- Kerro kuka olet, missä palaa (osoite ja kerros), mikä palaa ja onko ihmisiä vaarassa.
- Älä katkaise puhelua ennen kuin saat luvan.

Sammuta

- Suorita alkusammutus mahdollisuuksien mukaan.
- Rasvapalo sammutetaan tukahduttamalla se sammutuspeitteellä.
- Sähkölaitepalossa katkaise laitteen virta, tämän jälkeen voit aloittaa ensisammutuksen.

Rajoita

- Poista lähellä olevat tulenarat esineet ja syttyvät aineet.
- Rajoita palon sekä savun leviämistä sulkemalla ikkunat ja asunnon ovi poistuessasi.

Opasta

- Opasta pelastushenkilöstö paikalle tai järjestä opastus. Esimerkki: yksi henkilö opastaa parkkipaikan reunassa ja toinen rakennuksen vieressä.

Hissin käyttö on tulipalon sattuessa ehdottomasti kielletty!

Evakuointitilanteessa kokoontumispaikka on: Autopaikat

Varakokoontumispaikka: Naapurikiinteistö

8.5 Kiinniotto näpistys/varkaustilanteessa

Kun havaitset näpistyksen, mikäli mahdollista, hanki lisäapua välittömästi.

- Älä puhuta henkilöä vielä myymälässä, seuraa häntä katseellasi.
 - Näpistys/varkaus on tapahtunut vasta, kun epäilty on kulkenut kassalinjan yli ja näin ollen jättänyt tuotteen maksamatta.
- Kassalinjan jälkeen puhuta henkilöä, mutta älä syytä mistään, pysy rauhallisena.
 - Provosointi saattaa johtaa konfliktiin. Älä uhkaile, anna tyhjiä lupauksia tai kutsu häntä esim. "varkaaksi". Muista pitää turvallinen etäisyys.
- Älä päästä henkilöä lähtemään tai heittämään tavaraa pois, pyydä henkilöä sivummalle sel-

vittämään asiaa

- Tarkkaile erityisesti paikkaa (taskua, laukkua, tms.), jonne henkilö on varastetun tavarain laittanut. Sivummalla henkilö on helpommin tarkkailtavissa ja muu liiketoiminta voi jatkua häiriöttömästi. Muista kuitenkin oma turvallisuutesi!
- Ilmoita asiasta heti poliisille soittamalla 112.
 - Näpistyksestä kiinniotettu on lain mukaan aina luovutettava viipymättä poliisille.

Näpistyksestä/varkaudesta tullaan kirjoittamaan henkilölle sakko (rangaistusvaatimus) tai asia käsitellään käräjäoikeudessa (varkaus). Mikäli anastettua tavaraa ei saada myyntikelpoisena takaisin, tai muuta omaisuutta on vahingoitettu, voit vaatia siitä korvausta (poliisi tiedustelee sinulta nämä asiat). Vaatimuksia kirjatessa poliisi haluaa tietää myös mistä henkilö otti tavarain, minne hän laittoi sen (irroittiko mahdollisen hälytyslaitteen tms.) ja missä henkilön kiinniotto tapahtui. Todistajat sekä mahdolliset kameratallenteet tulee myös mainita kiinniotetun luovuttamisen yhteydessä.

8.6 Ryöstö

Kyseessä on ryöstö, mikäli henkilö käyttää väkivaltaa tai uhkaa käyttää sitä anastaakseen omaisuutta. Ryöstö voi olla myös aseellinen (veitsi, puukko, ase, tms.)

Ryöstön aikana

- Pysy rauhallisena, tottele ryöstäjää
 - Hätäntyminen tai vastarinta saattaa eskaloida tilanteen väkivaltaiseksi. Muista myös muiden paikallaolijoiden turvallisuus.
- Toimi viivytellen. Anna tuotteita tai rahaa arvojärjestyksessä – pienimmästä suurimpaan. Laita joukkoon tunnistettavissa olevia tuotteita tai tunnisteseteleitä.
 - Viivyttely antaa aikaa avun saapumiselle ja ryöstäjän kiinniottamiselle jo paikan päällä. Mikäli ryöstäjä tulee keskeytetyksi, saalis jää näin pieneksi. Tunnistettavuus auttaa jäljittämään ryöstäjän, mikäli häntä ei saada kiinni heti.
- Paina mieleesi ryöstäjän tuntomerkit, puhetyyli ja pakosuunta.
 - Rauhallisesti toimiessa nämä ovat helpompi muistaa tilanteen jälkeen. Myös silminnäkijöiden tiedot tullaan keräämään.

Ryöstön jälkeen

- Mikäli et ole vielä kutsunut apua, ilmoita välittömästi poliisille soittamalla 112.
- Sulje liike, älä päästä uusia henkilöitä sisään, pyydä silminnäkijöitä jäämään paikalle mahdollisuuksien mukaan.
 - Mikäli silminnäkijät tahtovat poistua, pyydä yhteystietoja. Silminnäkijöille voi antaa esim. kynää ja paperia ja pyytää kirjaamaan ryöstäjän tuntomerkkejä. Tämä estää heidän keskustelun keskenään sekä rauhoittaa.
- Arvioi ryöstösaaliin suuruus. Kerro kaikki tietosi poliisille heidän saavuttuaan ja toimi heidän ohjeidensa mukaisesti.
 - Muista, että ilman poliisin lupaa et saa antaa lausuntoja esim. lehdistölle. Esimiehesi

tekee päätöksen tiedottamisesta muita tahoja.

8.7 Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt

Joskus toisaalla riehuva tulipalo estää turvallisen poistumisen kiinteistöstä. Näissä tapauksissa on viisainta pysytellä savuttomassa tilassa ovet ja muut aukot suljettuina.

Jää asuntoon ja ole rauhallinen.

- Kerrostaloissa jokainen asunto on tehty omaksi palo-osastokseen, josta palon leviäminen toiseen asuntoon on estetty rakenteellisin toimenpitein.
- Hyppääminen korkealta johtaa kohtalokkaisiin seurauksiin, asuntoon jääminen ei.

Mene parvekkeelle tai ikkunan luo ja herätä huomiota

- huutamalla
- vilkuttamalla valoja
- heiluttamalla jotain näkyvää
- voit myös soittaa numeroon 112 ja kertoa tarkan osoitteen missä olet.

Varaudu tulipalon leviämiseen.

- Laske varmuuden vuoksi vettä ammeeseen ja lavuaariin.
- Jos asuntoon alkaa tulla savua ovien raoista, postiluukusta tai ilmanvaihtoventtiileistä, tuuleta raikkaalla ilmalla ja tiivistä vuotokohdat kosteilla tekstiileillä.
- Jos asunnon ovi alkaa kuumeta, jäähdytä sitä vedellä.
- Jos liekit lyövät asunnon ikkunoihin, siirrä helposti syttyvät tavarat pois ikkunoiden läheisyydestä.

Noudata viranomaisten antamia ohjeita.

8.8 Toiminta kokoontumispaikalla

Kokoontumispaikka: Autopaikat

Kokoontumispaikka

Tilanteen mukaan on pohdittava, onko turvallista jäädä nimetyille kokoontumispaikalle, vai onko ih-

miset ohjattava toisaalle: esimerkiksi ennalta sovittuun sisätilaan tai lähistöllä olevaan kiinteistöön (varakokoontumispaikka).

Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman pelastusviranomaisen lupaa.

Muistettavia asioita kokoontumispaikalla:

- mahdollisista loukkaantuneista huolehtiminen
- liikuntarajoitteisista tai muuten vajaakuntoisista huolehtiminen
- ilmoitettava, mikäli tietää jonkun jääneen sisälle

Varakokoontumispaikka

Varakokoontumispaikka: Naapurikiinteistö

Ankarissa talviolosuhteissa tai muissa tilanteissa saatetaan tarvita varakokoontumispaikkaa, johon ihmiset ohjataan. Myös viranomaiset osoittavat tarvittaessa suojapaikat pidempiaikaista suojautumista varten.

8.9 Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa

Liikuntarajoitteisten henkilöiden poistuminen rakennuksesta hätätilanteessa voi olla vaikeaa ja hidasta. Jos tiedät naapurissasi asuvan liikuntarajoitteisia henkilöitä, esimerkiksi invalideja, sokeita tai vanhuksia, pyri hätätilanteessa varmistamaan myös heidän turvallinen poistumisensa. Jos tiedät naapurisi olevan kotona, mutta et voi auttaa häntä poistumaan, ilmoita pelastusviranomaisille tilanteesta heti kun mahdollista.

Toimi yhteistyössä muiden asukkaiden kanssa.

Huomioitavia asioita autettaessa liikuntarajoitteista henkilöä poistumisessa

- Auta liikuntarajoitteista poistumaan omien kykyjesi mukaan.
- Kuuntele autettavaa.
- Huolehdi auttamastasi henkilöstä myös ulospääsyn jälkeen.

8.10 Vesivahinko

Toimintaohjeet

- Katkaise sähköt vuotokohteesta ja sen läheisyydestä.
- Tyrehdytä vuoto esim. sulkemalla veden pääsulku, jos mahdollista.
- Ilmoita asiasta välittömästi:
 - huoltomiehelle: HOAS/Välittömiä toimenpiteitä vaativat vikailmoitukset, puh. 020 4912720, päivystys 020 4912720
- Tarvittaessa ota yhteys hätänumeroon **112**.
- Veden pääsulku: Lämmönjakohuoneessa
- Lämmönjakohuone: D-talossa, käynti ulkoa
- Sähköpääkeskus: D-talossa, käynti ulkoa

Mikäli vesivaara uhkaa rakennuksen ulkopuolelta

- Selvitä vesivaaran aiheuttaja.
- Jos kyseessä on vuoto, pyri tyrehdyttämään se.
- Pyri estämään veden pääsy rakennukseen
 - säkityksin
 - muovipeitteitä käyttämällä
 - johtamalla vesi pois päin rakennuksesta
- Hälytä tarvittaessa lisäapua.

8.11 Väkivallan uhatessa

Aseettomassa uhkaustilanteessa, toimi seuraavasti.

- Käyttäydy rauhallisesti ja pyri rauhoittamaan henkilö omalla käytökselläsi.
- Varmista, ettet käännä selkääsi tai ajaudu nurkkaan, jotta sinulla on aina pakotie uhkaavasti käyttäytyvän henkilön läheisyydestä.
- Mahdollisuuksien mukaan pyydä apua.
- Pakene ja auta muita pakenemaan paikalta

Pidä huolta omasta turvallisuudestasi. Pyri ohjaamaan uhkaava henkilö paikkaan, jossa hän ei voi olla vahingoksi muille. Tapauksen jälkeen ilmoita tapahtuneesta tarvittaessa poliisille.

Jos uhkaavalla henkilöllä on ase, toimi seuraavasti.

- Älä tee vastarintaa.
- Tee vain mitä uhkaaja käskee.
- Pyri mahdollisuuksien mukaan varoittamaan muita.
- Ovien sulkemisella voidaan rajoittaa henkilön kulkua kiinteistössä.
- Tilanteen jälkeen, soita **112**, jotta paikalle saadaan ammattiapua mahdollisimman nopeasti. Kuuntele ohjeita ja toimi niiden mukaan.

Jokainen uhkaus ja havainto mahdollisesta uhkatilanteesta on otettava vakavasti ja niistä on ilmoitettava välittömästi poliisille. Omalla käyttäytymisellä voi olla mahdollista vaikuttaa tilanteen kehittymiseen, ota siksi kaikki uhkatilanteet vakavasti ja pyri rauhoittamaan jo alkaneet tilanteet.

8.12 Yleinen vaaramerkki

Yleinen vaaramerkki on minuutin pituinen nouseva ja laskeva äänimerkki tai viranomaisen kuultama varoitus. Nousevan sekä laskevan jakson pituus on 7 sekuntia.

Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa. Varoitus annetaan taajamissa kiinteällä ulkohälytínjärjestelmällä ja taajamien ulkopuolella kulkuneuvoon asennetuilla liikkuvilla hälyttimillä.

Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin

- Siirry sisälle.
- Pysy sisällä.
- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointilaitteet.
- Avaa radio ja odota ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta, ettet joutuisi vaaraan matkalla.

8.13 Kaasuvaara

Kaasuvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki

Lisätietoja vaaran laadusta saat radiosta ja televisiosta. Kaasuvaaraan liittyy tavallisesti seuraavia asioita.

- Jos olet sisätiloissa ja haistat kaasua:
 - pysyttele sisällä
 - yläkerroksissa on paras suoja
 - paina märkä vaate suun eteen ja hengitä sen läpi
 - pysyttele yläkerroksissa, kunnes vaara on ohi.
- Jos olet ulkona, kun haistat kaasua etkä pääse sisälle:
 - kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen
 - pyri mahdollisimman korkealle, esimerkiksi mäen päälle
 - paina märkä vaate, ruoho, turve- tai sammaltuppo suun eteen ja hengitä sen läpi.

Lisätietoja kaasulta suojautumiseksi

- Pysäytä ilmastointilaitteet ja sulje ovet sekä ikkunat tiiviisti. Mitä tiiviimmäksi rakennuksen saat, sitä hitaammin kaasu tunkeutuu sisälle.
- Voit sulkea ja teipata myös sisäovet ja pysytellä tuulen alapuolisissa tiloissa. Kaasun hajun tuntiessasi voit hengittää kostean, huokoisen kankaan läpi.
- Viranomaiset ilmoittavat radiossa tai kaiutinautoilla milloin myrkkypilvi on haihtunut. Tuuletta sisätilat sen jälkeen huolellisesti.

8.14 Säteilyvaara

Säteilytilannetta valvotaan jatkuvasti koko maassa mittareilla. Pienetkin muutokset huomataan heti ja niistä tiedotetaan viipymättä. Säteilyvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki.

Mene sisälle

Sulje tiiviisti ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointi, jotta radioaktiiviset aineet eivät pääsisi sisään. Talon keskiosissa on paras suoja.

Joditabletit

Ota joditabletti vasta viranomaisten kehotuksesta, jonka kuulet radiosta tai televisiosta. Joditabletit ehkäisevät radioaktiivisen jodin kertymistä kilpirauhaseen, mutta eivät anna muuta suojaa. Tabletteja ei pidä lähteä vaaratilanteesta noutamaan rakennuksen ulkopuolelta. Jodeja voi hankkia etukäteen apteekista. Joditabletteja tulisi olla kiinteistössä 2 per henkilö.

Suojaa ruokasi ja juomavesi

Laita esillä olevat elintarvikkeet muovipusseihin tai tiiviisiin astioihin. Jääkaappi, pakastin ja tiiviit pakkaukset suojaavat radioaktiiviselta pölyltä.

Ulkona liikkuminen

Jos on pakko mennä ulos, käytä tiivistä, ihon peittävää asua, esimerkiksi sadevaatteita. Riisu vaat-

teet sisälle tullessasi eteiseen ja peseydy huolella. Käytä hengityssuojainta, pyyhettä tai talouspaperia estämään radioaktiivisten hiukkasten pääsy keuhkoihin.

Lisäohjeet

Lisäohjeita saat kaupunkisi pelastusviranomaisilta, tiedotusvälineistä sekä Yleisradion teksti-TV:n sivulta 867. Tietoa saat myös Säteilyturvakeskuksen Internet-sivuilta osoitteesta www.stuk.fi ja pelastustoimen sivuilta www.pelastustoimi.fi.

8.15 Sähkökatkot

Toiminta sähkökatkon aikana:

- Tarkista ensin sulakkeet. Jos ne ovat ehjät, selvitä toimivatko naapurisi tai naapuritalojen sähköt.
- Jos sähköt katkeavat laajemmalla alueella, on häiriö jo tiedossa ja korjaustoimenpiteet aloitettu. Useimmilla sähköntoimittajilla on nauhoitettu häiriötiedote vikapalvelunumerossa, joka kertoo tiedossa olevan sähkökatkotilanteen alueellasi.
- Mikäli sähköjen palauduttua sähköt käyttäytyvät oudosti, esimerkiksi valot palavat normaalia kirkkaammin tai himmeämmin, saattaa syynä olla sähköverkon nollajohtimen katkeaminen. Tästä voi seurata laitevaurioita, tulipalo ja pahimmillaan sähköiskun vaara. Näissä tilanteissa katkaise sähkö pääkytkimestä ja soita sähköntoimittajasi vikapäivystykseen.
- Sähkökatkon jatkuessa pidempään varaudu etenkin talvisaikaan lämpimin vaattein sekä tarvittaessa kotivaran avulla. Kotivaran ohje löytyy liitteistä.

Sähkökatkon sattuessa myös hissit pysähtyvät. Mikäli jäät hissiin jumiin sähkökatkon tai muun vian vuoksi, toimi seuraavasti:

Ota yhteys hissihuollon vikapäivystykseen:

- Matkapuhelimella - (Schindler, 020 320500)

Tarvittaessa voit soittaa hätänumeroon 112.

9 Väestönsuojelu

Väestönsuojan tarkoitus on suojella ihmisiä sortumilta, räjähdyspaineelta, sirpaleilta, kaasuilta, säteilyltä ja tulipaloilta. Kiinteistössä on yksi väestönsuoja. Jokaiselle väestönsuojalle on suositeltavaa valita väestönsuojanhoitaja ja hoitajan apulainen. Kiinteistön väestönsuojanhoitajien on hyvä opetella väestönsuojan laitteiden käyttö ja suojan käyttökuntoon laitto.

Suomessa väestönsuojapaikka löytyy noin 3,8 miljoonalle ihmiselle. Väestönsuojia on asuintaloissa ja muissa kiinteistöissä. Kiinteistöissä sijaitsevien väestönsuojien lisäksi on olemassa yleisiä väestönsuojia, kuten kalliosuojia. Tällaisia yleisiä väestönsuojia, joista viranomaiset vastaavat, on yleensä vain suurimmissa kaupungeissa.

Normaalioloissa suojia käytetään yleensä harrastustiloina, varastoina tai jossain muussa hyötykäytössä. Väestönsuoja on kuitenkin voitava ottaa käyttöön 72 tunnissa viranomaisten määräyksestä.

Väestönsuojassa on huolehdittava siitä, että suojan metalliosat eivät ruostu, tiivisteet pysyvät ehjinä, laitteet toimivat ja varustus pysyy tallella.

Kiinteistössä on yksi väestönsuoja:

Sijainti	Suojaluokka	Varusteiden sijainti
B- ja C-taloissa	S1	

Kiinteistön väestönsuoja on luokkaa S1. Suojaluokan S1 väestönsuoja on uudempi suoja, joka on rakennettu vuoden 1971 jälkeen. Tässä suojamallissa on mahdollista viipyä pitkiä aikoja. Suojassa on käsikäyttöinen tai koneellinen ilmanotto, joka on varustettu esisuodattimella ja aktiivihiili-hiukkas-suodattimella.

Viranomaiset antavat ohjeita radiossa, jos on siirryttävä yleisiin väestönsuojoihin ja tiedon siitä, mihin yleisistä väestönsuojista ihmiset siirtyvät. Siirtyminen väestönsuojoihin tapahtuu siis aina viranomaisten kehotuksesta. Normaaliaikana tapahtuvat onnettomuudet eivät yleensä koskaan edellytä väestönsuojaan suojautumista, vaan sisälle suojautuminen riittää. Yleisissä väestönsuojissa on Suomessa yhteensä 110 000 suojapaikkaa.

9.1 Väestönsuojan ylläpito

Väestönsuoja sekä väestönsuojeluvälineet ja -laitteet on pidettävä sellaisessa kunnossa, että väestönsuoja voidaan ottaa käyttöön 72 tunnissa. Väestönsuojaa voidaan käyttää myös muuhun toimintaan, kunhan käyttöönotto voi tapahtua em. ajan kuluessa. Normaaliolojen käyttö ei saa vahingoittaa väestönsuojaa eikä estää sen tarkastusta ja tiiveyskoetta.

Väestönsuojassa ei saa säilyttää likaavia aineita eikä ympäröiviin rakenteisiin saa tehdä aukkoja. Suojaovia, -luukkuja ja ilmanvaihtolaitteistoja ei saa poistaa paikoiltaan eikä ilmanvaihtolaitteistoa saa käyttää normaaliolon ilmanvaihtoon. Suojaoven aukkoon saa asentaa oven. Normaaliaikanakin tulisi varmistaa, että vähintään puolet väestönsuojasta on vapaana yllättävää suojautumistarvetta varten.

Lisäksi tulee huomioida seuraavaa:

- Väestönsuojan omistajan ja haltijan on huolehdittava, että väestönsuoja, sen varusteet ja laitteet pidetään toimintakunnossa sekä huolletaan ja tarkastetaan asianmukaisesti.
- Nimetty henkilö tarkastaa ja koekäyttää suojan ovet, luukut, tiiveyden, ilmastointi- ja sähkö-laitteet sekä viemäröinnin vuosittain laitetoimittajan ohjeidenmukaisesti.
- Väestönsuojan laitteiden toimintakunnon varmistamiseksi ne tulee tarkastaa ja huoltaa vähintään 10 vuoden välein ellei valmistaja ole antanut lyhyempää aikaväliä.
- Laitteiden toiminnan tarkastuksesta tulee laatia tarkastuspöytäkirja, johon tehdään merkinnot suoritetuista tarkastuksista laitekohtaisesti. Tarkastuspöytäkirja on pyydettyäessä esitettävä pelastusviranomaiselle.
- Kiinteistön omistajan ja haltijan tulee huolehtia, että väestönsuojassa on jo sellaiset varusteet, että se pystytään ottamaan käyttöön. Näitä varusteita ovat esimerkiksi varavesisäiliöt, jäteastiat, kuivakäymälät ja vuoteet.

9.2 Väestönsuojan kunnostaminen

Siirryttäessä tehostetun suojelun toimintaan

- Väestönsuojalle määrätään suojanvalvoja, joka vastaa suojan kunnostamisesta. Hänen on tunnettava suojassa olevat laitteet ja osattava käyttää niitä. Lisäksi suojanvalvoja vastaa suojan yleisestä järjestyksestä, siisteydestä ja kurista.
- Suoja tyhjenetään sinne varastoidusta tai muuten kerääntyneestä tavarasta suojalle laaditun tyhjentämissuunnitelman mukaisesti.
- Kaikki tilapäiset rakenteet puretaan ja viedään pois suojasta.
- Ovien ja luukkujen saranat, salvat yms. tarkastetaan, voidellaan ja huolletaan.
- Ovien tiivisteet tarkastetaan ja laitetaan paikoilleen ohjeiden mukaan.
- Tarkastetaan hätäpoistumiskäytävän ja -luukun käyttökelpoisuus ja toiminta.
- Kuivakäymälät (15 kpl muovipusseja/käymälä) jaetaan kuivakäymälätiloihin. Eristetään käymälätilat verhoilla tai levyillä. Käymälätiloja tulee olla yksi jokaista alkavaa 20 m² kohti.
- Kaikkien venttiilien (LVI) toiminta tarkastetaan kääntämällä ne ääriasennosta toiseen.
- Varavesisäiliöt puhdistetaan ja täytetään. Varmistetaan samalla tarvittavat täyttöletkut yms. välineet. Sulkuteltaan tulevat suihkut asennetaan ja kokeillaan.
- Lattiakaivot puhdistetaan ja niiden toiminta kokeillaan kaatamalla niihin vettä. Huom! Lattiakaivossa on sulkuventtiili.
- Ylipaineventtiilit tarkastetaan ja nivelkohdat voidellaan.
- Normaaliolojen ilmanvaihtoaukot suljetaan asentamalla paikoilleen suojakannet tiivisteen.
- Paineventtiilien kunto tarkastetaan suojan ulkopuolelta.

- Ilmanvaihtokanavat ja suodattimet puhdistetaan.
- Kaikki ilmanvaihtoon liittyvät putket, liitokset ja laitteet tarkastetaan. Erityissuodattimet asennetaan paikoilleen laitteen käyttöohjeen mukaisesti.
- Poistoventtiilien toiminta tarkastetaan kiertämällä niitä ääriasentoihinsa.
- Tarkastetaan ylipainemittarista: nestemäärä, putken aukiolo, mittarilukema näyttää nollaa, sekä varaneste (värjätty polttoöljy).
- Ilmamäärämittarin herkkyys kokeillaan koekäytössä.
- Tarkastetaan suojan paineisuus; painekoe suoritetaan laitetoimittajien antamien ohjeiden mukaan. Tavoitteena on tarkastaa, että suojaan saadaan riittävä ylipaine, eikä suoja vuoda liikaa ilmaa ulos.
- Selvitetään ja tarkastetaan suojan puhelimen toiminta, antenni, sähkölaitteiden sulakkeet, valaisimet, varaparistot, varapolttimot, varasulakkeet, katkaisimet, pistorasiat ym.
- Varustetaan suoja määräysten mukaisilla suojaan kuuluvilla varusteilla.
- Suojan tilat jaetaan ennakolta tehdyn suunnitelman mukaisesti oleskelualueisiin ja toimintapaikkoihin (miehet/naiset, suojeluelimet, henkilöstö, asiakkaat). Jokaista suojattavaa henkilöä varten on oleskelupaikka, jossa on mukana myös henkilökohtaiset tavarat, lääkkeet ja säilyvät elintarvikkeet.
- Suojassa on oltava tarpeellinen määrä istuimia, pöytiä sekä kerrossängyt noin kolmannekselle suojaan tulevista henkilöistä.
- Lisäksi poikkeusoloja varten on hankittava välineitä ja tarvikkeita, jotka tekevät mahdolliseksi pidemmänkin oleskelun (esim. viihdykkeet).
- Tarkastetaan varavalaistuksen toiminta.
- Kulkuteille ja käytäville asennetaan suojaan ohjaavat kilvet.

9.3 Väestönsuojelumateriaali

Väestönsuojelumateriaali voidaan jakaa kahteen kategoriaan: suojakohtaiseen materiaaliin sekä suojeluhenkilöstön materiaaliin. Jokaisessa väestönsuojassa tulee olla varattuna suojakohtainen materiaali sekä suojamateriaali väestönsuojan hoitajalle ja tämän apulaiselle.

Materiaali on käytettävissä normaalioloissa huolto- ja kunnossapitotoimiin sillä edellytyksellä, että materiaalia säilytetään siinä kiinteistössä, johon se kuuluu. Väestönsuojaan kuuluvien työkalujen on oltava käytettävissä väestönsuojaa käyttöönotettaessa.

Asuinrakennusten suojakohtainen materiaali

Nimike	Lukumäärä
Paarit	1
Vedensäilytysaine	Määrän mukaan
Rautakanki	1
Suojan merkitsemiskilpisarja	1
Käsivalaisin	2
Sankoruisku	1

Suojan työkalut

Nimike	Lisätieto
Pajavasara	2 kg
Katkaisutaltta	300 mm
Piikkitaltta	300 mm
Voimaleikkuri	n. 600 mm
Veistokirves	n. 400 mm
Kenttälapio	n. 500 mm taitettuna
Sorkkarauta	n. 600 mm
Käsisaha	terä 500 mm
Rautasaha	terä 310 mm
Rautasahanteriä	5 kpl varalle
Jakoavain	max. kita 35 mm
Ruuvitaltta	kärki 8 mm, terä 150 mm
Ristipääruuvitaltta	

Nimike	Lisätieto
Kirvesmiehen vasara	0,5 kg
Nauloja	2 kg, 75, 100 ja 125 mm
Puukko	n. 200 mm
Pelastusköysi	d=12 mm, 20 m

Asuinrakennusten suojelehenkilöstön materiaali

Turvallisuus- ja suojelehenkilöstön materiaali	Alkavaa 100 asukasta kohti
Suojanaamari ja vss-suodatin	2
Suojakypärä	2
Suojalasit	2
Ensiapulaukku ja suojasidepakkaus	1
Ensiside	2
Säteilymittari / yli 100 hengen kiinteistö	1
Joditabletit	2/asukas
Opas talosuojelesta (Kodin turvaopas, SPEK)	2

10 Suojaväistö

Suojaväistöllä tarkoitetaan väestön siirtämistä johdetusti pois vaara-alueelta tilanteissa, joissa sen katsotaan aiheuttavan pienemmän riskin sisätiloihin suojautumiseen verrattuna. Tällaisia tilanteita ovat kaikki nopeasti kehittyvät vaarallisten aineiden onnettomuudet, voimakkaat palokaasujen aiheuttamat haitat, räjähdysvaara ja säteilytilanne.

Suojaväistö tehdään aina viranomaisten erillisen määräyksen perusteella. Viranomaiset ovat jo ennakolta suunnitelleet suojaväistön suorittamisen alueelta ja varanneet siihen tarvittavan kuljetuskaluston.

11 Säilyttäminen kiinteistössä

Erilaisten tavaroiden säilyttämisestä voi aiheutua tulipalon syttymisen tai leviämisen vaara, turvallisen poistumisen estyminen hätätilanteessa sekä tulipalon sammuttamisen vaikeutuminen. On helppo estää tulipalo ennalta kuin sammuttaa se. Siksi pitää tietää, mikä paloja aiheuttaa ja tunnistaa vaaratekijät omasta lähiympäristöstä. Pelastuslaissa on määräykset mm. helposti syttyvien materiaalien ja muiden tavaroiden säilyttämisestä talojen tiloissa. Kemikaalilainsäädännössä on rajoituksia palavien nesteiden ja muiden vaarallisten kemikaalien säilyttämiselle tiloissa, joissa ne voivat aiheuttaa erityisvaaraa. Monet kotonakin säilytettävät aineet kehittävät räjähdysherkkiä kaasuja, jotka syttyvät kipinästä, esimerkiksi valokatkaisimen aiheuttamasta kipinästä - syttymiseen ei siis tarvita edes tulta. Käsittele siksi palovaarallisia aineita aina ohjeiden mukaan. **Palovaarallisten aineiden säilyttäminen huoneistokohtaisissa varastoissa on kokonaan kielletty.** Asunnoissa ja autotalleissa niiden säilyttämistä on rajoitettu.

Rakennuksen uloskäynnit on aina pidettävä kulkukelpoisina ja esteettöminä.

Asuinhuoneistot ja niihin kuuluvat parvekkeet, terassit tai vastaavat tilat

- Jos säilytys on turvallisuutta vaarantamatta mahdollista, saa säilyttää:
 - palavia nesteitä sekä palavia nesteitä tai palavia kaasuja sisältäviä aerosoleja yhteensä enintään 25 litraa
 - nestekaasua enintään 25 kilogrammaa
 - ilotulitusvälineet, enintään 5 kg (netto), on säilytettävä lukitussa kaapissa siten, ettei niiden läheisyydessä ole sellaisia lämmönlähteitä tai tulenkäsittelyä, joka voisi aiheuttaa tulitteiden syttymisen
- **Muita kuin edellä mainittuja palavia kaasuja ei asuinhuoneistossa saa säilyttää.**
- **Asunnoissa tulee välttää tarpeettomien tavaroiden varastointia.**

Uloskäytävät, porrashuoneet, sisäiset käytävät ja varastojen kulkureitit

- Ei saa säilyttää mitään tavaraa.

Rakennusten alla tai läheisyydessä

- Ei saa säilyttää helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa rakennusten seinustoilla, mm. roska-astiat, pahvipinot ja kuljetuslavat
- Ulkona olevat roska-astiat, myös jätekatokset sijoitetaan vähintään kahdeksan metrin etäisyydelle rakennuksesta

Asuinrakennukseen kuuluva erillinen varastotila

- Voi säilyttää:
 - palavia nesteitä sekä palavia nesteitä tai palavia kaasuja sisältäviä aerosoleja yhteensä enintään 50 litraa
 - nestekaasua enintään 50 kilogrammaa

Huom!

- Pelastusviranomaisen voi yksittäistapauksissa antaa poikkeuksia, esimerkiksi säilytettäväksi isomman määrän tai sallia säilytyksen eri paikassa tai rajoittaa säilytystä, jos turvallisuus sitä vaatii

12 Liitteet

Tässä pelastussuunnitelmassa on seuraavat liitteet:

- Alkusammuttimien käyttöohjeet
- Auton lämmitysjohdot
- Palovaroitinohje
- Yleiset ohjeet
- Kotivara
- Kiinteistön toimijan tietoja
- Alueopaste

Liite A Alkusammuttimien käyttöohjeet

Asukas vastaa sammutusvälineiden hankinnasta asuntoonsa.

A.1 Sammuttimet

- Kierrä sammutinta ylösalaisin ja ravista sammutinta, tämä varmistaa jauheen juoksevuuden.
- Vedä varmistinsokka irti.
- Lähesty paloa tuulen suunnasta.
- Jos olet sisällä lähesty matalana lattianrajassa, tämä parantaa näkyvyyttä.
- Ota sammuttimen letkun päästä ote ja suuntaa sammutusaine liekkien juureen, älä katko liekkejä.
- Aloita sammuttaminen edestä ja jatka taaksepäin, tai alhaalta ylöspäin.
- Sammutusta voi tehostaa edestakaisin suuntautuvalla liikkeellä.
- Koko palava alue on peitettävä sammutepilveen.
- Liekkien sammuttua sammuttamisen voi lopettaa.
- Tarkkaile palanutta kohdetta ja varmistu, että palo on sammunut.
- Mikäli kohde syttyy uudelleen, toista sammutus.

A.2 Sammutuspeitteet

- Ota kiinni peitteen nurkista ja suojaa kätesi peitteen sisään.
- Astu jalalla peitteen päälle, tämä estää liekin tulon kasvoille.
- Jos olet ulkona, lähesty paloa tuulen suunnasta.
- Ojenna kädet suoriksi.
- Levitä peite palon päälle.
- Pidä peitettä tiiviisti palon päällä ja varmistu, että palo on sammunut.
- Suojaa itsesi peitteen nostamisen aikana, palo voi syttyä uudelleen.
- Varmista vielä kerran, että palo on sammunut.

Liite B Auton lämmitysjohdot

Auton lämmitysjohto tulee turvallisuussyistä aina käytön jälkeen irrottaa pistorasiasta eikä pistorasiassa olevaa johtoa saa jättää esimerkiksi lämmitystolppaan roikkumaan. Myös pistorasiakotelon kansi on syytä pitää lukittuna.

Avoim pistorasiakotelo ja vapaasti roikkuva jännitteinen lämmitysjohto aiheuttavat sähköiskun vaaran. Jos pistokytin putoaa vesilätäkköön tai lumisohjoon, se saattaa tehdä ympärillä olevan alueen sähköiseksi. Lisäksi lämmitysjohto voi rikkoutua vaaralliseen kuntoon esimerkiksi paikoitusalueen lumenluonnin yhteydessä. Avoimena oleva pistorasiakotelo puolestaan on alttiina ilkeille.

Käyttäjiä tulee ohjeistaa auton lämmitysjohtojen turvallisesta käytöstä ja säilytyksestä. Yhtiö vastaa kiinteistön turvallisuudesta ja jos esimerkiksi ulkopuolinen henkilö loukkaa itsensä, on vastuu yhtiöllä. Myös auton käyttäjä, joka virheellisesti on jättänyt lämmitysjohtojen kiinni pistorasiaan, vastaa omalta osaltaan mahdollisista vahingoista.

Auton esilämmitykseen on käytettävä vain tarkoitukseen soveltuvaa lämmitysjohtoa ja autoihin tarkoitettua sisätilan lämmitintä. Jatkojohtojen käyttöä tulee välttää, sillä jatkojohtot eivät yleensä ole lapsisuojattuja ja ne joutuvat helposti maahan, jossa ne ovat alttiita vedelle, lialle ja lumelle. Liitäntäjohtojen ja pistokkeiden kunto tulee tarkistaa tai tarkistuttaa riittävän usein.

Jos auton sähkölämmityslaitteita ei käytetä tai niiden kunnosta ei huolehdi oikein, seurauksena saattaa olla sähköiskun vaara käyttäjälle tai muulle henkilölle. Myös palovaara on olemassa.

Liite C Palvaroitinohje

Palvaroitin on laite, joka havaitsee alkavan palon ja hälyttää voimakkaalla äänellä. Palvaroitin on pakollinen kaikissa asunnoissa, myös kesäasunnoissa. Palvaroitin toimii yleensä paristolla. Se voi saada virtaa myös sähköverkosta. Sähkökatkojen varalta siinä pitää silloin olla myös paristo tai akku. Uusissa asunnoissa, joihin on haettu rakennuslupaa 1.2.2009 jälkeen, pitää olla sähköverkkoon kytketty palvaroitin.

Asukas vastaa huoneiston palvaroitimesta.

Sijoita palvaroitin kattoon

Palvaroitin sijoitetaan kattoon, koska savu nousee ylös. Jos asunnossa on useita kerroksia, jokaisessa kerroksessa pitää olla **oma** palvaroitin. **Muista myös seuraavat ohjeet, kun sijoitat palvaroitimen:**

- Sijoita palvaroitin kattoon keskelle huonetta sellaiseen paikkaan, johon savu pääsee leviämään esteettä.
- Asenna palvaroitin vähintään 50 senttimetrin päähän seinästä, nurkasta tai kattopalkista.
- Älä asenna palvaroitinta lähelle tuuletusikkunaa tai ilmanvaihtokanavaa. Ilmavirtaus voi estää savun pääsyn palvaroittimeen.
- Älä sijoita palvaroitinta keittiöön tai kosteisiin tai erittäin pölyisiin tiloihin.
- Noudata palvaroitimen mukana tulevaa asennusohjetta.

Pidä palvaroitin kunnossa ja testaa sen toimintaa kuukausittain

Palvaroitin kerää helposti pölyä, jolloin se voi aiheuttaa virrehälytyksiä. Palvaroitin tulee puhdistaa kerran vuodessa.

Näin pidät palvaroitimen kunnossa

- Imuroi palvaroitin kevyesti.
- Pyyhi pölyt palvaroitimen päältä kevyesti kostealla pyyhkeellä. Älä päästä kosteutta palvaroitimen sisälle.
- Testaa palvaroitin aina puhdistuksen jälkeen painamalla testinapista. Äänimerkki ilmoittaa, että palvaroitin toimii.
- Testaa palvaroitimen toiminta kerran kuussa painamalla testinapista. Älä käytä testaamiseen palavaa tulitikkua, kynttilää, tupakansytytintä tai vastaavaa.
- Vaihda tavallinen paristo palvaroittimeen kerran vuodessa.
- Palvaroitin kannattaa vaihtaa uuteen 5–10 vuoden välein. Vanhaa palvaroitinta ei kannata korjata, vaan on halvempaa ostaa uusi.

Liite D Yleiset ohjeet

Sen lisäksi mitä lait, asetukset ja muut sopimukset määräävät, asumisviihtyvyyden turvaamiseksi on lisäksi hyväksyttävä kiinteistökohtaiset järjestyssäännöt sekä yleiset ohjeet.

Kaikkien asukkaiden on käyttäytymisellään otettava huomioon talon muut asukkaat, eikä kukaan saa tarpeettomasti häiritä toisten asumisviihtyvyyttä. Asukkaiden on huolehdittava siitä, että myös heidän vieraansa noudattavat näitä talon järjestyssääntöjä.

D.1 Ulko- ja piha-alueet

Ulkoalueiden käytössä on noudatettava siisteyttä eikä nurmikkoa, pihan istutuksia, pihakalusteita tai leikkivälineitä saa vahingoittaa. Ulkoalueilla liikuttaessa tulee käyttää yleisiä kulkuväyliä. Autoilla ajo talojen välisillä kulkuväylillä on sallittua vain lyhytaikaisesti muutto- ym. tavarankuljetus-tarkoituksessa. Noudata tyhjäkäynnistä säädettyjä rajoituksia myös piha- ja paikoitusalueilla.

D.2 Pysäköinti

Autojen pysäköinti on sallittua vain tarkoitukseen merkityille alueilla. Huoneistoista tai muista sätiloista ei saa vetää sähköjohtoja ulkokäyttöön.

Pelastustiet pidettävä vapaana.

D.3 Huoneistot

Huoneistossa sekä kiinteistön alueella on annettava asumisrauha muille asukkaille. Mahdollisista poikkeuksellisen suurista perhejuhlista tms. tulisi tiedottaa naapureille etukäteen.

D.4 Lemmikkieläimet

Lemmikkieläimet eivät saa häiritä talon muita asukkaita. Eläinten päästäminen yksin huoneiston ulkopuolelle on ehdottomasti kiellettyä. Huoneistojen ulkopuolella lemmikkieläimet (myös kissat) on pidettävä aina kytkettyinä tai kuljetushäkeissä ja sellaisen valvonnan alaisena, että muiden liikku-minen alueella on häiriötöntä ja turvallista. Koiran ja kissan ulkoiluttajan on pidettävä huolta siitä, ettei eläin likaa tai vahingoita kiinteistön rakennuksia tai ulkoalueita. Lemmikkieläinten jätökset tulee korjata pois. Koiran ja kissan ulkoiluttaminen on ehdottomasti kielletty lasten leikkeihin vara-tuilla paikoilla ja niiden välittömässä läheisyydessä.

D.5 Jätehuolto

Jäteastoiden ulkopuolelle ei saa jättää jätepusseja, pahvia, huonekaluja, ongelmajätteitä yms. Ongelmajätteet on jokaisen toimitettava niiden keräyspisteisiin, esim. akut, autonrenkaat. Vanhat huo-

nekalut, televisiot ym. tavarat on jokaisen toimitettava itse jäteasemalle.

D.6 Saunan käytön turvallisuus

Saunaosaston käytössä on syytä muistaa seuraavat turvallisuusasiat:

- Märät saippuaiset lattiat ovat liukkaita.
- Noudata varovaisuutta liikkuessasi löylyhuoneessa ja lauteilla.
- Noudata sähkölaitteiden (esim. hiustenkuivaajan) käytössä samoja turvallisuusohjeita kuin asunnossa. Sähkölaitteiden vieminen pesuhuoneeseen on kielletty.
- Ilmoita havaitsemistasi vioista heti isännöitsijälle

D.7 Saunan käyttö

Noudata saunaosaston käytössä seuraavia pelisääntöjä:

- Älä jätä suihkua valumaan mennessäsi löylyyn, se aiheuttaa huomattavaa veden tuhlausta ja asumiskulujen nousua.
- Älä kastele saunan lauteita ja seiniä, se lyhentää niiden kestoikää merkittävästi.
- Käytä laudeliinaa hygieniasyistä.
- Huuhtelee saippua pois lattialta.
- Älä tupakoi saunaosastolla.
- Sammuta valot poistuessasi.
- Älä jätä ikkunoita tai ulko-ovia auki.

Jos havaitset puutteita tai muuta niin ilmoita asiasta kiinteistönhoitajalle.

Liite E Kotivara

Kotivara on osa taloyhtiön asukkaiden omatoimista suojelua. Yllättävistä tilanteista selviää vähemmän harmein, kun kotona on kotivara. Kotivara tarkoittaa, että kotiin hankitaan ruokaa ja muita päivittäin välttämättä tarvittavia tavaroita vähän enemmän. Kotivaran pitäisi riittää useaksi päiväksi, jopa viikoksi. Kotivara on normaalissa kierrossa olevia elintarvikkeita ja tavaroita, joita täydennetään sitä mukaa kun niitä käytetään. Näin elintarvikkeet pysyvät tuoreina ja tavarat käyttökelpoisina.

Tilanne, että kauppaan ei pääse, voi yllättää monestakin syystä. Yksinasuva voi sairastua, eikä kykene ostoksille tai perheenjäsen sairastuu. Yhteiskunta voi haavoittua; tulee lakko, liikenneyhteydet katkeavat tai laaja sähkökatkos häiritsee arkea. Voi sattua sellainen onnettomuus, että kaupat joudutaan sulkemaan tai ulos ei voi lähteä. Myös jakeluhäiriö voi estää tavaroiden kuljetuksen kauppoihin tai hankinnat kaupasta.

Joka perheellä on omanlaisensa kotivara, joka koostuu tavanomaisista elintarvikkeista. Kotivara voi vaihdella sisällöltään talouden ruokatottumusten mukaan sisältäen muun muassa astioita veden varastointiin, lääkkeitä, joditabletit sekä talouskohtaisia välttämättömyystavaroita. Kotivaran tulisi riittää vähintään viikoksi, mieluiten kahdeksi – kotivaraa käytetään ja täydennetään jatkuvasti.

Kotivaraan sisältyvät myös välttämättömyystarvikkeet, joita tulee varata samaksi ajaksi kuin elintarvikkeiden. Näitä ovat mm. henkilökohtaiset lääkkeet, hygieniatarvikkeet, vaipat, paristokäyttöinen radio, taskulamppu ja paristot.

Liite F Kiinteistön toimijan tietoja

F.1 Hoivaonni

Toimijan yhteyshenkilö

- Turvallisuusyhteyshenkilö, 09 61500222

Liite G Alueopaste

